

Gange, af paalidelige Folk, at det lyder omtrent saadan: „I Henhold til de indhentede Oplysninger fastholdes vedkommende vedblivende“. Efter min Mening strider dette ganske og aldeles mod Grundlovens Paragraf 80, der siger, at der skal afsiges en paa Grunde hvilende Kendelse. Men lad nu være, at Praksis og Travlhed delvis har formøbet denne Paragraf; alligevel vil jeg henstille, at man af Dommeren forlanger, at første Gang en Person sigtes, skal han bryde denne Praksis og afsige en Kendelse med udførlige Grunde. Jeg indser meget vel, at dette har en Svaghed, nemlig den, at man derved indirekte godkender Praksis, men da vi dog staar saa nær ved en ny Retsordning, og da vi jo dog alligevel ikke kommer bort fra denne Praksis, vil jeg henstille til den højtærede Justitsminister, at han indskærper Dommeren, at naar en Person sigtes første Gang, skal Dommeren afsige et udførligt begrundet Arrestdekret, blandt andet fordi Dommeren derved vil blive tvunget til allerede paa dette foreløbige Stadium at foretage omfattende Undersøgelser.

I Anledning af nogle Udtalelser af det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) vil jeg sige, at jeg vilde være noget betænkelig ved, om Almenheden sikrede sig overfor Dommeren og hans Overgreb ved en Afstraffelse af Dommeren. Jeg mener, at dette kunde føre til, at hele Dommerstanden led Afbræk i sin Anseelse paa en ret betænkelig Maade. Derimod synes jeg ikke, det var urimeligt, om man sagde, at naar en Dommer har forset sig eller vist Forsømmelighed flere Gange — og dermed har opnaaet at konstatere, at han ikke er brugelig —, maatte der aabnes Adgang til at blive af med ham, ikke blot som Grundlovens § 73 siger ved Dom, men ogsaa ved administrativ Indgriben. Jeg erkender, at jeg her rører ved et Principspørgsmaal af overordentlig Rækkevidde: Spørgsmaalet om Dommernes Afsættelighed. Men jeg mener, at dette Spørgsmaal i Virkeligheden hører hjemme i den liberale Tid fra 1815—48, da det først og fremmest gjaldt om at sikre Dommernes Uafhængighed af Administrationen. Jeg er noget i Tvivl om, hvorvidt man ikke nu maa opgive eller svække dette Princip for at skaffe Almenheden og Samfundet Sikkerhed overfor Dommerne. Det forekommer mig overhovedet, at dette Synspunkt er alt for lidt fremme: at det er ganske nødvendigt ogsaa at sørge for, at der træffes Sikkerhedsforanstaltninger mod Dommerne; jeg tror i Virkeligheden ikke, at Almenheden

vil føle sig beroliget — saa kan vi faa lige saa mange Retssystemer, som vi vil —, før Dommeren ogsaa bliver en af dem, som der kan vendes en Brod imod. Jeg ved nok, at der siges: Ja, men dette er Højesterets Sag, her er Højesteret Forum. Men jeg har den Opfattelse, at Publikum ikke har forstaaet, at der her finder nogen effektiv Kritik af Dommerne Sted. Jeg ved ikke, om det kan skade en saadan Dommers Avancement, ej heller om Højesteret, der jo selv bestaar af Jurister, med tilstrækkeligt Instinkt slaar ned paa en saadan Mand. Det vilde vistnok være heldigt, om man i de givne Tilfælde mere bevidst skred til at træffe Sikkerhedsforanstaltninger overfor Dommere af Hensyn til Samfundet, naturligvis paa strengt specificerede Vilkaar.

Jeg vil saa i Modsætning til det ærede Medlem fra Lemvig (Sandbæk) tillade mig at gøre nogle politiske Bemærkninger, nogle Bemærkninger, om hvilke jeg paa Forhaand maa indrømme, at Konklusionen er nogenlunde den samme som det ærede Medlems, nemlig at man lige saa godt kunde have tiet stille med det hele. Jeg har dog Lyst til at fremkomme med dem, og jeg haaber, man vil tilgive mig det. Jeg har visse Grunde dertil, som det vil fremgaa af det følgende. I Januar 1911, da jeg i en lang Tale udtalte mig om Grundlovssagen, sagde jeg, og jeg tror ogsaa, at jeg delvis godtgjorde, at vor Forfatning hviler ikke, som der blev sagt, paa Overenskomster. Der var kun en naturstridig Plik-Flakken i denne Grundlov, ingen Enhed, derfor var den i Virkeligheden ubrugelig. Jeg henstillede til den daværende højtærede Konseilspræsident, det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen), om han ikke under Hensyn dertil kunde tage under Overvejelse at forlade de to Tempis Politik og gaa over til en samlet Revision af Grundloven. Skønt hele Debatten bevægede sig saaledes, at jeg maatte vente en Afvisning, og skønt jeg ogsaa blev afvist, havde jeg dog af den daværende Konseilspræsidents Maade at tage Sagen paa et Indtryk, der foranledigede, at jeg i de allersidste Ord af min Tale sagde følgende, som det nu forekommer mig, ret profetiske Ord, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa oplæse: „Men jeg har alligevel af en enkelt Udtalelse af den højtærede Konseilspræsident faaet den Anelse, at han vil ligesom se Tiden an og lade Forholdene udvikle sig. Skulde der være lidt i denne Anelse, saa-